

Jurisprudentie overzicht december 2018

Overzicht van de belangrijkste uitspraken die in december 2018 zijn gepubliceerd op rechtspraak.nl. met betrekking tot het gemeentelijk sociaal domein

Participatiewet

- aanvraag

CRvB 20 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3863](#)

Afgewezen aanvraag in verband met onduidelijke financiële situatie voorafgaan aan de aanvraag. Dat nadien wel bijstand is verleend op grond van verslechterde gezondheid van appellant betekent niet dat het College de financiële situatie niet meer onduidelijk vindt.

-aanvraag

CRvB 27 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3749](#)

Afgewezen aanvragen. Onduidelijke financiële situatie. Uitgaven ruim onder de Nibudnorm. Nibud is een algemeen geaccepteerde richtsnoer. Discrepancie tussen uitgaven volgens Nibudnormen en feitelijke uitgaven zijn niet voldoende verklaard.

-aanvraag

CRvB 27 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3841](#)

Afgewezen aanvraag. Onduidelijke financiële situatie. Het handelen of nalaten van een overheidsorgaan waardoor een betrokkene verstoken raakt van de meest basale (medische) voorzieningen, in geval van uitzonderlijke omstandigheden worden aangemerkt als schending van artikel 3 van het EVRM. De door appellant aangevoerde omstandigheid dat uitzetting uit de woning dreigde, betekent op zich niet dat sprake is van het handelen of nalaten van een overheidsorgaan waardoor een betrokkene verstoken raakt van de meest basale (medische) voorzieningen.

- inlichtingenplicht, beschermingsbewind

Rb. Rotterdam 27 december 2018, [ECLI:NL:RBROT:2018:10681](#)

Eiseres ontvangt een bijstandsuitkering van verweerder zodat op eiseres op grond van artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet een informatieplicht rust. De bewindvoerder dan wel eiseres had verweerder gelet hierop onverwijld op de hoogte moeten stellen van de onderbewindstelling. De stelling van eiseres dat verweerder al op de hoogte had moeten zijn van de onderbewindstelling omdat dit in het centraal curatele- en bewindregister is geregistreerd, volgt de rechtbank niet.

- kostendelersnorm, uitzonderingen bij commerciële huur

CRvB 18 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:4157](#)

Verhoging van commerciële huurprijs met terugwerkende kracht leidt niet tot uitzondering op toepassing kostendelersnorm omdat deze prijs destijds niet is betaald. (Soortgelijke uitspraak: [ECLI:NL:CRVB:2018:4159](#))

- woonplaats

CRvB 13 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3845](#)

Verbruik water en verblijf op ander adres onvoldoende voor conclusie dat hoofdverblijf niet op uitkeringsadres was. Het centrum van het maatschappelijk leven is niet onderzocht.

- woonplaats

CRvB 20 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3745](#)

Belanghebbende heeft verhuizing van het uitkeringsadres binnen de gemeente niet tijdig gemeld. Onvoldoende onderzoek ten aanzien van het gewijzigd adres.

- middelen

CRvB 4 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3853](#)

Appellante heeft niet gemeld dat zij stelselmatig sieraden heeft beleend, kasstortingen op haar bankrekening heeft ontvangen, kookwerkzaamheden in een gebedshuis heeft verricht en daarvoor een vergoeding heeft ontvangen. Recht niet vast te stellen.

- middelen, redelijkerwijs beschikken

CRvB 18 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:4123](#)

Intrekken en terugvorderen bijstand omdat appellante redelijkerwijs kon beschikken over vermogen van de B.V. waarvan zij directeur en enig aandeelhouder was.

- middelen, inkomen

CRvB 20 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3796](#)

Meer uren gewerkt dan doorgegeven. Schatting omvang werkzaamheden. Aanvang periode vastgesteld op basis van verklaring werkgever.

- middelen, inkomen

CRvB 18 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:4124](#)

Niet gemelde werkzaamheden als werkster. Door getuigen is betrouwbaar beeld geschetst van de omvang en verdiensten van de werkzaamheden. Inkomsten schattenderwijs vast te stellen.

- middelen, inkomen

CRvB 4 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:4175](#)

Inkomsten uit huur in mindering gebracht op de norm. Geen ruimte om de bijstandsnorm op grond van zeer bijzondere omstandigheden hoger vast te stellen op grond van artikel 18, eerste lid PW.

- middelen, vrijlaten reiskostenvergoeding

CRvB 30 oktober 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3513](#)

Bruto reiskostenvergoeding betreft geen uitzondering op het middelenbegrip.

- middelen, vrijlaten vrijwilligersvergoeding

CRvB 27 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3849](#)

Door appellant verrichte vrijwilligerswerk is geen voorziening gericht op arbeidsinschakeling nu appellant volledig is vrijgesteld van arbeidsverplichtingen. Appellant komt niet in aanmerking voor hoge vrijwilligersvergoeding. Geen anticipatie op nieuwe wetgeving

- middelen, uitsluiting jongeren van bepaalde vrijlatingen

Rb. Rotterdam 18 december 2018, [ECLI:NL:RBROT:2018:10298](#)

Artikel 31 lid 5 Pw is niet in strijd met het gelijkheidsbeginsel en (inter)nationale discriminatieverboden

- intrekken en terugvorderen, onschuldpresumptie

CRvB 20 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3795](#)

De onschuldpresumptie brengt mee dat het publieke organen en autoriteiten niet is toegestaan om na een strafrechtelijke vrijspraak in een bestuursrechtelijke procedure alsnog twijfels te uiten over de onschuld van een betrokkene ten aanzien van het feit waarvoor hij is vrijgesproken. Het afwijzen van ontnemingsvordering door de strafrechter is geen vrijspraak.

- intrekken en terugvorderen, onschuldpresumptie

CRvB 11 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3937](#)

De onschuldpresumptie brengt niet met zich dat de bestuursrechtelijke procedure waarin zich geschilpunten voordoen die samenhangen met de strafrechtelijke procedure moet worden aangehouden totdat de strafrechtelijke procedure is afgerond.

- maatregel, zorgvuldige voorbereiding

CRvB 13 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3843](#)

College heeft in strijd met gemeentelijke verordening gehandeld door appellant niet in gelegenheid te stellen een zienswijze te geven. Reparatie met artikel 6:22 Awb.

- maatregel, re-integratietraject

CRvB 13 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3829](#)

Uit het enkele niet onderbouwde standpunt van appellant dat de nachtelijke werkzaamheden voor hem te belastend waren, kan niet worden afgeleid dat de proefplaatsing bij TDC een excessief of disproportioneel belastend karakter had.

- maatregel, niet verschijnen op gesprek

CRvB 27 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3771](#)

Maatregel van 25% in verband met niet verschijnen op gesprek. Appellante heeft niet aannemelijk gemaakt dat zij zich tijdig heeft afgemeld voor het gesprek.

- maatregel, dringende redenen

CRvB 27 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3810](#)

Met de matiging van 100% gedurende twee maanden naar 25% gedurende twee maanden is het dagelijks bestuur is binnen redelijke wetsuitleg gebleven. Er is acht geslagen op de financiële situatie en bijzondere omstandigheden van appellante.

- maatregel, dringende redenen

Vzr. Rb. 14 december 2018, [ECLI:NL:RBZWB:2018:6898](#)

Aan verzoeker zijn drie maatregelen opgelegd. Hierdoor zou hij in een periode van een half jaar gedurende vijf maanden geen bijstandsuitkering ontvangen. Omdat de gedragingen van verzoeker vrij kort op elkaar liggen, heeft hij nog niet echt de mogelijkheid gehad om een gedragsverandering te laten zien. De voorzieningenrechter ziet daarom aanleiding om de derde maatregel te matigen van drie maanden naar één maand.

- boete, hoofdelijke aansprakelijkheid

CRvB 11 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:4120](#)

De hoofdelijke aansprakelijk van art. 18 lid 9 Pw is niet aan de orde, nu appellanten tijde van de boeteoplegging door het college niet als gehuwden, en dus als gezinsleden, in de zin van de PW konden worden aangemerkt

- invordering, verrekening

CRvB 20 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3864](#)

Vanwege de schorsende werking van het hoger beroep was verrekening van de door rechtbank uitgesproken proceskostenveroordeling met terugvordering nog niet aan de orde.

- bijzondere bijstand, voorliggende voorziening

CRvB 20 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3779](#)

Weigering bijzondere bijstand voor shockwavetherapie. De zorgverzekeringswet geldt als voorliggende voorziening. Daarin is een bewuste keuze gemaakt over de noodzaak van het vergoeden van deze kosten.

- bijzondere bijstand, territorialiteitsbeginsel

CRvB 20 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3780](#)

Weigering bijzondere bijstand voor advocaatkosten. Territorialiteitsbeginsel. Kosten ten behoeve van scheiding in Turkije zijn niet aan Nederland verbonden.

- bijzondere bijstand, buitenwettelijk begunstigend beleid

CRvB 27 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3861](#)

Afgewezen bijzondere bijstand. Doorbetalen kosten aanhouden woning tijdens detentie. Vaste uitvoeringspraktijk niet gebleken.

- individuele inkomenstoeslag, langdurig laag inkomen

CRvB 13 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:4114](#)

Geen langdurig laag inkomen. Vordering van college vanwege teveel betaalde bijstand is niet binnen de referteperiode afgelost. (Soortgelijke uitspraken: [ECLI:NL:CRVB:2018:4112](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4118](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4106](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4105](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4097](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4059](#))

-- individuele inkomenstoelage, langdurig laag inkomen

CRvB 13 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:4101](#)

Referteperiode in de verordening van vijf jaar is niet in strijd met 36 PW. (soortgelijke uitspraken [ECLI:NL:CRVB:2018:4104](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4117](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4113](#))

- individuele inkomenstoelage, hoogte

CRvB 13 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:4050](#)

Uit de geschiedenis van de totstandkoming van de bepalingen over de individuele inkomenstoelage in de PW noch die van de langdurigheidstoelage in de WWB blijkt dat de wetgever een minimum- of maximumhoogte van de toeslag heeft beoogd. Evenmin blijkt uit de wetsgeschiedenis dat de wetgever heeft beoogd dat differentiatie moet worden aangebracht in de hoogte van de toeslag, bijvoorbeeld gelet op de leefvorm. Er bestaat geen grond voor het oordeel dat de in de Verordening gemaakte keuze voor één toeslag voor alle leefvormen de terughoudende toetsing van het algemeen verbindende voorschrift niet kan doorstaan. (Soortgelijke uitspraken: o.a. [ECLI:NL:CRVB:2018:4041](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4060](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4103](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4094](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4087](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4078](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4077](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4086](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4064](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4067](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4038](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4039](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4034](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4035](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4036](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4040](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4110](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4074](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4070](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4069](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4107](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4048](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4084](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4073](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4075](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4063](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4065](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4072](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4071](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4043](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4044](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4109](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4108](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4083](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4102](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:4116](#))

- schadevergoeding na onrechtmatige besluitvorming

CRvB 27 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3809](#)

Hoofdverblijf niet bewezen dus ten onrechte een gezamenlijke huishouding aangenomen. Terugvordering en boete onterecht. Schadevergoeding in vorm van wettelijke rente. Het ten onrechte teruggevorderde bedrag is door appellante in termijnen van € 100,- gedeeltelijk voldaan. Ingevolge artikel 4:102, eerste lid, van de Awb is voor iedere termijn afzonderlijk de wettelijke rente gaan lopen op de dag waarop deze door appellante aan het college is betaald. De wettelijke rente loopt tot de dag van de algehele voldoening.

- niet tijdig beslissen, dwangsom

CRvB 12 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:4125](#)

De periode dat het college heeft gewacht op een schriftelijk machtiging met betrekking tot een door een gemachtigde ingezonden ingebrekestelling schort de termijn van artikel 4:17 lid 3 Awb niet op.

- verzenden besluiten

CRvB 11 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3935](#)

Met de verzendadministratie van het college is geen duidelijk verband verzekerd tussen de door het college gestelde verzending en verzenddatum en de daadwerkelijke verzending van het document. De aanbieding aan het postbedrijf op individueel niveau kan niet worden gecontroleerd. Dit klemt te meer nu diverse stappen in het verzendproces handmatig plaatsvinden.

- verzenden besluiten

CRvB 11 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:4024](#)

Ten onrechte is de aanvraag om bijstand buiten behandeling gesteld. Medewerker van college heeft de uitnodiging in brievenbus gedaan die niet toebehoorde aan appellante. Dat het huisnummer op juiste brievenbus niet goed leesbaar/niet correct was, maakt de onjuiste bezorging niet anders.

- verzenden besluiten

CRvB 13 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3844](#)

Te laat bezwaar gemaakt. Toezending besluit aan bewindvoerder heeft te gelden als toezending aan appellant.

Wet Maatschappelijke ondersteuning 2015

- maatwerkvoorziening

CRvB 28 november 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:4131](#)

Er is onvoldoende duidelijkheid over de ondersteuningsbehoefte van appellante. Daarom is zij verwezen naar de cliëntondersteuner. Omdat er wel aanwijzingen waren dat appellante zorg nodig had, heeft het college tijdelijk een maatwerkvoorziening verstrekt voor de periode van drie maanden. Hierbij is aangesloten bij de oude indicatie die appellante op grond van de AWBZ had. Onder deze omstandigheden heeft het college een passende maatwerkvoorziening verstrekt.

- huishoudelijke hulp, normtijden

CRvB 12 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3975](#)

Bij de vaststelling van de benodigde tijd voor huishoudelijke ondersteuning worden uitgegaan van (de normtijden van) het CIZ-protocol huishoudelijke verzorging. Verder heeft thuiszorgorganisatie Azora bevestigd dat de benodigde hulp bij het huishouden in de geïndiceerde vijf uur per week in het huishouden van appellant ook daadwerkelijk uitgevoerd kan worden.

- huishoudelijke hulp, normtijden

CRvB 12 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3836](#)

Gemeente mocht Wmo-huishoudhulp niet baseren op nieuwe normtijden. KPMG onderzoek onafhankelijk en deugdelijk. Gemeente heeft echter andere beleidskeuzes gemaakt dan waarop het KPMG-onderzoek is gebaseerd. Normtijden kunnen niet onderbouwd worden met KPMG-onderzoek. (soortgelijke uitspraak: [ECLI:NL:CRVB:2018:3837](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:3838](#), [ECLI:NL:CRVB:2018:3835](#))

- huishoudelijke hulp, extra uren tijdens vakantie onderhuurders

Rb. Zeeland-West-Brabant 23 november 2018, [ECLI:NL:RBZWB:2018:6722](#)

Belanghebbende heeft recht op extra ondersteuning gedurende afwezigheid onderhuurders. College moet expliciet aangeven hoeveel uur. Onderhuurders zijn HBO-studenten. Aansluiten bij officiële schoolvakanties

- pgb, hulphond

Rb. Gelderland 4 december 2018, [ECLI:NL:RBGEL:2018:5165](#)

Naar het oordeel van de rechtbank is met de primaire functie van de hulphond, nadat hij zijn training heeft ontvangen, een medisch of therapeutisch doel gediend. Dit betekent dat verweerder de aanvraag van eiseres om een pgb voor vergoeding van de kosten van de training van een hulphond op goede gronden heeft afgewezen.

- eigen bijdrage

CRvB 12 december 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:4027](#)

Het CAK gaat bij de berekening van het voor de maximale periodebijdrage relevante bijdrageplichtig inkomen uit van de door de Belastingdienst verstrekte gegevens over het verzamelinkomen. De juistheid van door een ander (bestuurs)orgaan vastgestelde gegevens moet worden aangevochten in het kader van de besluitvorming bij dat (bestuurs)orgaan. Voorts bieden artikelen 3.8 en 3.9 van het Uitvoeringsbesluit geen mogelijkheid bieden om de Wuv-uitkering van appellante bij de berekening van het gezamenlijke bijdrageplichtig inkomen buiten beschouwing te laten.

- maatschappelijke opvang

Vzr. Rb. Rotterdam 4 december 2018, [ECLI:NL:RBROT:2018:9906](#)

Verzoekers behoren niet tot de doelgroep van de maatschappelijke opvang - zij hebben vrijwillig Irak verlaten. Er is geen sprake van multiproblematiek en zij zijn niet gevlucht. Dat zij onvoorbereid naar Nederland zijn gekomen en daardoor tegen problemen aanlopen komt voor hun rekening en risico. Op de gemeente rust niet de plicht om hen op te vangen.

Vzr. Rb. Rotterdam 4 december 2018, [ECLI:NL:RBROT:2018:10305](#)

Alleenstaande moeder met drie minderjarige kinderen en een jongvolwassene met verstandelijke beperking. Onvoldoende gebleken van vrijwillige terugkeer, netwerk of voldoende financiële middelen. Betrokkenen zijn kwetsbare personen en moeten worden opgevangen.

Jeugdwet

- tariefdifferentiatie

Rb. Limburg 30 november 2018, [ECLI:NL:RBLIM:2018:11281](#)

Verboden delegatie. Essentialia van het voorzieningenpakket, waaronder tariefdifferentiatie, dienen in de verordening vast te worden gelegd.

- jeugdhulp

Rb. Overijssel 17 december 2018, [ECLI:NL:RBOVE:2018:4823](#)

Omvang jeugdhulp na eerdere tussenuitspraak; niet noodzakelijk om geheel nieuw onderzoek uit te voeren; geschil behoort een keer een einde te hebben; rechtbank voorziet zelf in de zaak.

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

- beëindigen traject, nieuwe schulden

ABRS 27 december 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:427](#)

Het college mocht zijn besluitvorming baseren op het besluit tot intrekking van de bijstand, ook al stond dat besluit nog niet in rechte vast. Daarbij is van belang dat van de rechtmatigheid van besluiten van een bestuursorgaan dient te worden uitgegaan totdat de eventuele onrechtmatigheid ervan is komen vast te staan.

- beëindigen traject, doel niet te verwezenlijken

Rb. Rotterdam 26 april 201, [ECLI:NL:RBROT:2018:3445](#)

Een schuldeiser weigert medewerking aan een minnelijk traject en eisers verzoeken om een dwangakkoord en om een schuldsaneringsregeling (WSNP) zijn afgewezen. Onder deze omstandigheden heeft verweerder zich op het standpunt mogen stellen dat het schuldhulpverleningstraject geen kans van slagen meer heeft en beëindigd wordt.